

Årsmöte 19 mars
Husby skola

Nr 1. Februari 2023. Årgång 30

OMSLAGSBILDEN:

Sommaren 2001 arrangerades orienteringstävlingen O-ringen i Uppland-Märsta, med 12 525 deltagare. Här är en del tävlande på väg tillbaka till centralorten framför Gymnasiet. Det som ska bli Midgårdsbadet och Midgårdsvallen är som synes ännu bara åkermark.

Jakten på Falu rödfärg

Våra fina röda byggnader vid Täppavallen behöver nu ordentligt med kärlek. Det är helt enkelt tid för en ny omgång Falu rödfärg på stugorna och dessutom lite extra omvårdnad av vindskivor och hängrännor.

Behovet är fastställt men vårt bekymmer är att detta sannolikt kommer att kosta pengar, som vi för närvarande inte har i kassan. Så därför söker vi nu med ljus och lykta i lämpliga stiftelser och fonder efter sådana som kan passa in i vårt behov och vara behjälpliga med finansieringen av renoveringen. Det finns ju en uppsjö, men det handlar om att hitta den eller de rätta. Tips mottages tacksamt!

Två alternativa scenarier kan jag se framför mig; endera kan vi skrapa ihop ett antal pigga, frivilliga krafter som utrustade med borstar och penslar och färg kan applicera rödfärgen på husen – eller så anlitar vi en firma som med sprutmaskiner snabbt ser till att husen får ny färg.

Vilken metod som kan bli aktuell beror på flera orsaker – inte minst att hitta en finansiering som fungerar.

Kanske finns det fler funderingar kring hur vi ska ta oss an problemet? Vi vill ju hemskt gärna att Täppavallen ska skina rött, gärna redan i sommar.

Hör gärna av dig till mig!

Jan-Peter Alm

0709-81 65 78
jpalm46@hotmail.com

TIDLÖSAN

UTGES AV:

Husby-Ärtinghundra Märsta
Hembygdsförening
195 91 Märsta

Bankgiro: 5400-5244

Swish: 123 513 73 36

UTKOMMER: 4 gånger per år.

TRYCK: PP-Tryck, Märsta

REDAKTION:

Jan-Peter Alm, ansvarig utgivare
Bo Klang, layout

Manus mottages med tacksamhet.
Vi förbehåller oss rätten att i samarbete med författaren redigera det insända materialet.

E-post: marstahembygd@gmail.com

INNEHÅLL

	Sid
Jakten på Falu rödfärg	3
Om poststationsföreståndare och Märsta station	4
Från Axel von Fersen till Carola Häggkvist	14
Verksamhetsberättelse 2022	16
Verksamhetsplan och Budget 2023	21
Dagordning för årsmötet	23
Årsmöteskallelse	24

E-postadress: marstahembygd@gmail.com

Hemsidaadress: www.hembygd.se/husbyarlinghundra

Facebook: **Husby-Ärtinghundra Märsta hembygdsförening**

Postadress: **Husby kyrkby 142, 195 91 Märsta**

BLI MEDLEM I VÅR FÖRENING

Medlemskapet berättigar till deltagande i alla evenemang, även de som inte är öppna för allmänheten, och du får Tidlösan i din brevlåda fyra gånger om året. Avgiften är 140 kronor om året och gäller för hela familjen.

Enklaste sättet att bli medlem är att sätta in avgiften på vårt Bankgiro med angivande av *namn och adress*. Skriv gärna *Ny medlem* som referens.

För mer information gå till föreningens hemsida: www.hembygd.se/husbyarlinghundra

Om poststationsföreståndare och Märsta station

Giselher Naglitsch

Under tidiga hösten fick jag veta att Postmuseum skulle lägga ut digitaliserade personalkort från alla poststationer på sin hemsida. Det som går att hitta där skulle ha varit rolig krydda till min senaste bok *Sigtunabygdens posthistoria*, om jag bara hade haft tillgång till den då.

Jag tror att många släktforskare har en stins eller poststationsföreståndare bland sina anor. Den som följer länken <https://www.postmuseum.se/samlingar/> och skrollar ner på Postmuseets hemsida hittar en rubrik *Digitalt Arkiv*. Under den hittar man två samlingar: *Poststationer 1861-1917* och *Poststationer 1910-1964*. Båda består av digitaliserad mikrofilm. Originalhandlingarna finns hos Riksarkivet.

Märsta poststation och dess föreståndare

Bakgrund

Posten i Märsta öppnades den 20 september 1866, samma dag som Norra Stambanan (NSB) öppnades för trafik. Märsta inrättades som en förenad poststation, vilket innebar att stinsen ansvarade för såväl järnvägen som posten. Den ordningen bibehölls i Märsta till utgången av år 1917. Då skildes posten från järnvägen, men den blev kvar i stationshuset.

Under en kvälls letande i dessa arkiv hittade jag överraskande mycket av intresse om posten och järnvägen i Märsta och om dess föreståndare de första hundra åren. Det jag hittade i Postens arkiv sammanställde jag med objekt ur egna samlingar, filateli och vykort. Det gav en intressant bild av postens första hundra år i Märsta. Min ”forskningsassistent” och gode vän tillika Tidlösans lay-outare Bo Klang fyllde i med uppgifter ur kyrkliga arkiv.

Johan Gustaf Ernst Wiman, 1866-1879

Den 19/9 1866 förordnades Johan Gustaf Ernst Wiman till befattningen. Wiman var född 1831, 35 år vid tillträdet. Förutom postföreståndare var han kapten vid Kongl. Upplands Regemente, stationsinspektör och lantmätare. Från 1879 noteras han som kapten och kompanichef. Det var nog för befattningen som kompanichefs han lämnade tjänsten i Märsta senare under året.

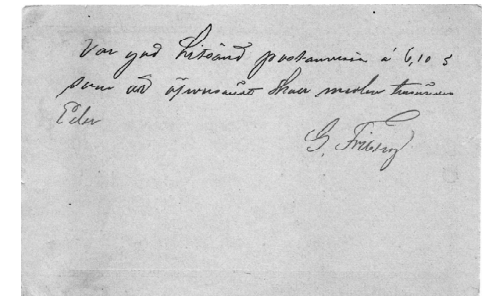
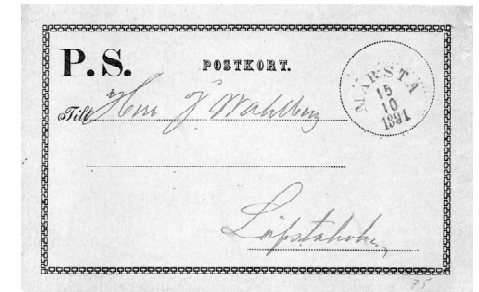
När man söker på nätet, hittar man honom som major vid nämnda regemente och riddare av Svärdsorden. På nätet hittar man flera stiliga porträtt av Wiman.

Wimans porträtt från nätet.

Gustaf Friberg, 1879-1892

Den 1/10 1879 förordnades Gustaf Friberg till befattningen. Han hade inga andra fina titlar än stationsinspektör och poststationsföreståndare. Friberg var född 1847, 32 år vid tillträdet.

Vi hittar Gustaf Fribergs namnteckning på ett P.S. Postkort där han påminner Herr Wahlberg på Löfstaholm om en postanvisning som Wahlberg skall kvittera och skicka med sin postväska för att få pengarna i retur med väskan.

Ludvig Leonard Teodor Reuterskiöld, 1893-1895

Den 1/1 1893 förordnades Ludvig Reuterskiöld till befattningen. Inte heller han hade några andra titlar. Reuterskiöld var född 1842 och 50 år då han tillträdde tjänsten. Hans årsarvode för posten var 420 kr (1895). Reuterskiöld blev ju inte långvarig på befattningen, men familjen var skriven i Husby-Ärlinghundra till oktober 1897.

Gustaf Brunsson, 1896-1903

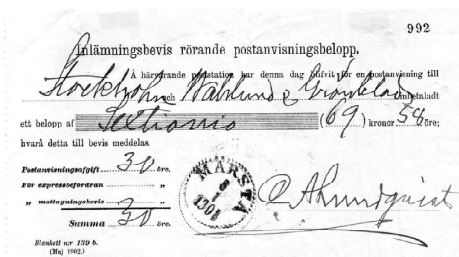
Den 29/12 1895 övertar Gustaf Brunsson ansvaret för poststationen. Han är liksom företrädarna stationsinspektör. Han kommer närmast från Uppsala. Brunsson fick nöja sig med 360 kr i årsarvode för posten. Det höjdes 1902 till 420 kr.

I Tidlösan, nr 4 2013, finns en berättelse om Brunsson. År 1899 blev han indragen i ett uppträde mellan tre onyktra ortsbor. När han skulle avvisa dem från stationsområdet blev han attackerad och fick mössan avslagen. En av bråkstackarna tog tag i stinsen så att flera knappar slets ur hans väst. Bråkstackarna dömdes till böter, den våldsammaste, han med västen, dömdes även till två månaders fängelse för våld mot tjänsteman.

Carl August Lundqvist, 1904-1911, biträdades av B. R. Skagerlind

Från januari 1904 hittar vi Carl August Lundqvist vid befattningen, antagen 31/12 1893. Men familjen är inte skriven här förrän i oktober 1904. Lundqvist får börja med 420 kr i årsarvode. Men så får han också ett biträdesanslag om 240 kr. Hans ersättning kommer att höjas till 600 plus 360 kr i biträdesanslag, innan han lämnar uppdraget med 1911 års utgång.

Lundqvist tycks ha tagit Bernhard Reinhold Skagerlind som biträde. Husförhörlängderna visar att Skagerlind var stationskarlsförman vid Märsta station från juli 1904 till utgången av 1910.

Carl August Lundqvists namnteckning hittar vi på ett inlämningsbevis rörande en postanvisning år 1908.

Hur B.R. Skagerlind passar in i raden av poststationsföreståndare förblir oklart om vi bara stannar i postens arkiv. Låt oss anta att han biträdde Carl August Lundqvist när han den 13/7 1908 bekräftade en inlämnad postanvisning.

Lars Adolf Strömberg, 1912-1917

Den 1/1 1912 tillträder Lars Adolf Strömberg. Han får börja med 540 kr plus fast biträdesanslag 360 och ett särskilt biträdesanslag om 120 kr.

Lars Adolf Strömbergs namnteckning 2/8 1913 på ett inlämningsbevis.

Poststationsföreståndaredynastin Strömberg

Lars Adolf Strömberg blir den första i raden av en "dynasti" stations- och poststationsföreståndare i Märsta. I slutet av 1898 kommer Adolf och hustrun Lovisa från Norrsunda till

Märsta station. Lars Adolf kommer att tjänstgöra som stationskarlsförman här till år 1904, då han flyttar till Jörn. Någon postsyssla där kan han inte räkna med. År 1903 hade Jörn uppgraderats till postkontor. Familjen återkommer till Märsta i februari 1912, där Adolf tillträder som stins. Poststationsföreståndare blir han på köpet. Fyra söner kommer att följa i hans fotspår i postens tjänst. När posten skiljs från järnvägen tar sonen Ejnar över där den 1/1 1918.

År 1940, i en ålder av 77 år, avlider Lars Adolf på Strömgården i Märsta, i en ståtlig villa han låtit bygga åt sig och familjen.

Villan till vänster är Strömgården, troligen tidigt 1930-tal.

10						
11	Lars Adolf Strömberg	63	17	17	1873	Norsunda 98 20/12
12	S. Lovisa Johansson	64	10	3	1873	"
13	S. Johan Ejnar	89	10	7	1873	"
14	S. Anna Ulrika	92	15	7	1873	"
15	S. Anders Ragnar	94	8	7	1873	"
16	Gustaf Adolf	97	14	6	1873	"
17	S. Gustaf Adolf	1900	23	9	1873	Husby-Årlinghundra
18						

Familjen Strömberg. I husförhörslängden Husby-Årlinghundra 1896-1902.

Johan Ejnar Strömberg, första halvåret 1918

Den 1/1 1918 skiljs posten från järnvägen och den tidigare föreståndarens son Einar Strömberg antas till poststationsföreståndare. Han får samma ersättning som fadern. Men hans bi-trädesanslag kommer att höjas rejält. Einar Strömbergs tid som poststationsföreståndare blir inte lång, mindre än ett halvår. Han avlider den 17 juni samma år, bara 33 år gammal. Han var stamanställd underofficer.

Ragnar Anders Strömberg, andra halvåret 1918

Den 18/6 1918, dagen efter broderns död, tar Ragnar Anders Strömberg vid. Även hans tjänstgöring blir kort. Innan året har gått till ända har han skilts från tjänsten "till följd av grov vårdslöshet". Men vi kommer att möta honom igen. Ragnar Anders tituleras bokhållare i Postens annaler, kontorsbiträde i husförhörslängderna.

Han noteras en tid som sinnessjuk och vårdas på Uppsala hospital. När han vid 69 års ålder avlider är han skriven på Strömgården.

August Ludvig Barthelsson, 1919-1922

Den 1/2 1919 tillträder poststationsföreståndaren August Ludvig Barthelsson, f.d. hemmansägare från bygden. År 1920 döms han att betala 25 kronor i böter för onykterhet under

Inlämningsbevis
rörande en assurerad eller rekommenderad försändelse.
(År värdepappers ej angivet, avser detta bevis en rekommenderad försändelse.)

Beskaffenhet.	Inlämningsnummer.	Viki för assurerad försändelse (i förekommande fall).	Erlagda postavgifter.
Brev 401	797		90 ore.
Adressat.	G. H. Wank		
Adressort.	Märsta		
Assuransbelopp.	Assuransbelopp		
Anmärkingar.			

(Vederbörande postfunktionärens underskrift)

Ansök på ersättning för förlora försändelsen inlämnad skall skriftligen anställas hos Kungl. Generalpoststyrelsen inom ett år efter försändelsens anlämnande till postverket, såvitt den utlösta eller återlämnas tillhanda, men inom 60 dagar efter försändelsens mottagande av adressaten eller utgående till honom, om försändelsen utlöst eller utgående till honom, i förtid om ersättning för förlorade till utlandet gäller vad därom i särskilda fall stadgas.

Bil. 301. (Maj 1918)

August Ludvig Barthelsson bekräftar ett inlämnat assurerat brev 1921.

tjänstgöring. Men han tycks ändå ha fått fortsätta i tjänsten till 30/1 1922. I kyrkböckerna tituleras han bokhållare och f.d. volontär men även kaféidkare. Var kan det kaféet ha funnits? I det tidigare provisoriska stationshuset?

Gustaf Adolf Strömberg, 1922-1925

Den 1/4(?) 1922 kommer ännu en Strömberg till tjänsten, Gustaf Adolf, titulerad kontorist. Han är bara 22 år. Under hans tjänstledighet den 1-31/8 1925 ersätts han av en vikarie som vi har mött förut, brodern Ragnar Strömberg.

Ett nytt stationshus byggdes år 1914. På fotot från 1922 ses Gustaf Adolf Strömberg i mitten. Mannen i helvit uniform kan vara stinsen. Han fick inte hantera posten.

Inlämningsbevis
rörande en assurerad eller rekommenderad försändelse.
(År värdepappers ej angivet, avser detta bevis en rekommenderad försändelse.)

Beskaffenhet.	Inlämningsnummer.	Viki för assurerad försändelse (i förekommande fall).	Erlagda postavgifter.
Brev 401	396		60 ore
Adressat.	G. H. Wank		
Adressort.	Märsta		
Assuransbelopp.	Assuransbelopp		
Anmärkingar.			

(Vederbörande postfunktionärens underskrift)

Ansök på ersättning för förlora försändelsen inlämnad skall skriftligen anställas hos Kungl. Generalpoststyrelsen inom ett år efter försändelsens anlämnande till postverket, såvitt den utlösta eller återlämnas tillhanda, men inom 60 dagar efter försändelsens mottagande av adressaten eller utgående till honom, om försändelsen utlöst eller utgående till honom, i förtid om ersättning för förlorade till utlandet gäller vad därom i särskilda fall stadgas.

Bil. 301. (Maj 1918)

Gustaf Adolf Strömberg kvitterar ett assurerat brev 1923.

Ragnar Anders Strömberg, 1925-1928

Ragnar Anders Strömberg tas åter till nåder den 1/12 1925. Det ser ut som ett inbrott för brodern som flyttat från orten. Till hans meriter hör att han har varit poststationsföreståndare för Myrheden i Västerbotten 15/6 1908 till 1911. Misslyckandet i Märsta 1918 tycks var glömt. Nu blir hans tjänstgöring två år och två månader. Det gick nog inte så väl.

Lars Adolf Strömberg i repris, 1928-1931

Den 1/2 1928 återkommer Lars Adolf Strömberg. Nu är han 63 år, pensionerad från järnvägen? Hoppas han in för sonen som åter har misslyckats? Adolf är välmeriterad med sina tidigare 5 år som poststationsföreståndare i Märsta och 6 år i Åshammar, Gästrikland.

Valborg Karolina Forsberg, postbiträde 1931-1936

Den 1/2 1931 anställs Valborg Karolina Forsberg som postbiträde. Billigare för posten med den titeln? Det är oklart om hon ensam har hand om hela posten, men det tycks så. I kyrkböckerna tituleras hon postföreståndare. Forsberg kommer att bli avstängd från tjänsten den 20/10 1936 och avsatt redan två dagar senare. – Kassabrist. – Mot det "anfördes inget besvär".

Nils Vilhelm Ingvar Kruse 1937-1966

Från 1/1 1937 sitter Nils Kruse på posten i det gamla stationshuset. Föreståndaren kommer att få förmånen att flytta in i en helt nybyggd postlokal 1941 och erbjuds att flytta med ännu en gång till nya lokaler 1966. Då hade Märsta vuxit till blivande flygstad och posten Märsta 1 inrättades i vårt provisoriska centrum. Kruse, som de flesta kallade "Postmästaren", valde att inte flytta till Märsta 2. Han föredrog att slutföra sin mångåriga tjänst i posten med några år på annan ort.

År 1937 började Nils Kruse sin tjänstgöring i det gamla stationshuset.

Den sista noteringen på arkivbladen för Märsta är från 1951. Det året kom jag till Märsta. Som tonåring lärde känna postmästaren som en lite barsk ämbetsman. I mitten på 1950-talet kändes väntan låg, när han noggrant expedierade Steninges postväska. Men att stå och vänta med Steningebussens storväxta chaufför inne i lokalen, med Konsums lördagskassa i en liten papperspåse innanför skjortan, var ändå tryggare än att cykla med pengarna från Stockholmsvägen på stigen genom skogen ned mot Södergatan och till posten.

År 1941 fick posten helt egna lokaler i ett nybyggt funkishus intill Märsta station.

Var sköttes posten och järnvägen de första tio åren?

Jag har varit med om flera diskussioner i hembygdsföreningen. Ingen har kunnat säga var järnvägens administration och posten huserade de första tio åren.

Ett permanent stationshus byggdes först i mitten på 1870-talet. Under arbetet med denna artikel har jag studerat gamla vykort och fotografier för att hitta spår efter posten, skyltar och brevlådor. Låt mig presentera en hypotes.

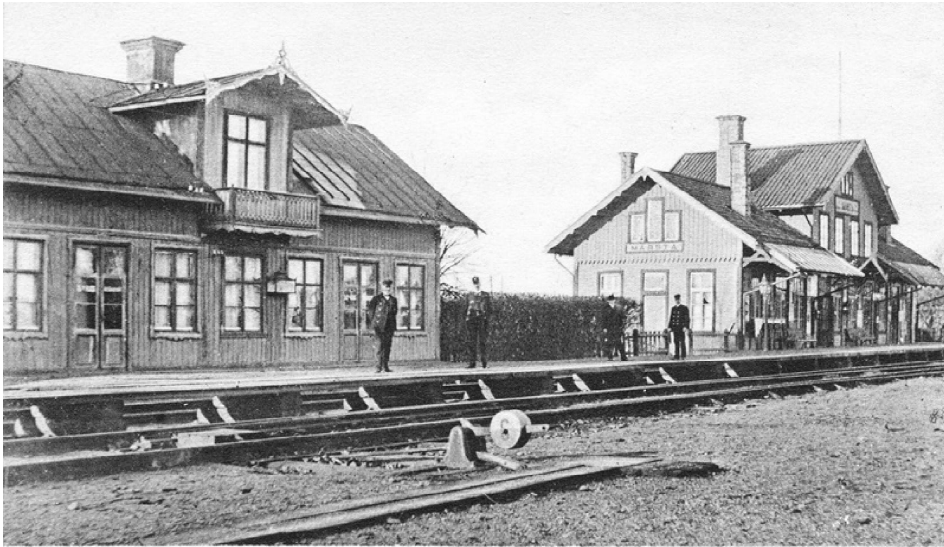
Märsta

Jernvägsstationen

Detta är förmodligen den äldsta bevarade bilden från Märsta station, vykort från sekelskiftet. Brevlådan och postskylten syns till vänster om de två männen i vita rockar. Kanske står de i entrén till posten, om den hade en egen ingång?

Märsta station ca 1910, kanske lite tidigare. Dubbelspåret är påbörjade. Postskylten och brevlådan kan anas genom glassdörren till huvudentrén. Längst till vänster i bild ses ett annex, en äldre och betydligt mindre byggnad i liknande stil som stationshuset. Några av fönstren verkar igenspikade.

MÄRSTA JÄRNVÄGSSTATION.

Annexet vid stationen, några år tidigare än föregående bild. Stora fönster. Två breda dubbeldörrar. En stor låda mitt på fasaden. Balkongen passar bra för att ha haft en skylt med stationens namn. Att personerna poserar där kan betyda något. Frågan är vad? Kan det vara stationshusets föregångare? Jag tror det är en god hypotes.

På Arvid Drakes foto från ca 1905 anas annexet till höger om stationen. Det har jag inte uppmärksammat förut. Den låga byggnaden längst till höger innehöll troligen personalbostäder eller var den en ekonomibyggnad. Längst till vänster ses godsmagasinet.

Illustrationer där ej annat anges: Fotografier i Husby-Ärtinghundra Märsta hembygdsförenings fotoarkiv, uppbyggt av författaren. Postala objekt och vykort i författarens samling.

Ca 1918, foto taget från kexfabrikens skorsten. Det nya stationshuset är på plats. Det gamla har flyttats ut från spåren och lite söderut. Det används nu till personalbostäder och övernattande tågpersonal. Annexet är rivet eller ombyggt. Strömgården är ännu inte byggd. Det är inte heller Janssons affär.

Sent 30-tal. Det flyttade gamla stationshuset skymtar längst till vänster. Möjligen skymtar Strömgården i luckan i grönskan, kanske Janssons affär.

Från Axel von Fersen till Carola Häggkvist

Det går inte att komma ifrån att Axel von Fersens öde fascinerar. Som riktigt ung skickades han ut i Europa för att lära sig kriga. Han fick möta och umgås med dåtidens berömdheter som Voltaire, Beethoven, Goethe och Napoleon. År 1794 fick han ärva Steninge av sin far Fabian och han ägde slottet till sin spektakulära död 1810. På Steninge tog den berömda riksmarskalken, greven och diplomaten gärna mot dåtidens "höjdare" med kung Gustav III i spetsen.

Axel von Fersen var vackrare, rikare, modigare, intelligentare och mer begåvad än de flesta. Han talade sex språk, han var duktig tecknare och han spelade både tvärflöjt och klaver, beskriver en av de otaliga författare som försökt att teckna hans levnadshistoria.

Men allra mest omtalad blev han för sitt samröre med den franska drottningen Marie Antoinette. Han blev den unga och levnadsglada drottningens älskare. När revolutionen bröt ut sattes kungafamiljen i husarrest. Två år senare, i juli 1791, hade stämningen blivit alltmer hotfull. Axel von Fersen som då var 36 år, arrangerade då så att kungafamiljen skulle kunna föras ut ur Frankrike. Men flykttörsöket misslyckades och bara ett halvår senare avrättades Ludvig XVI och ett och ett halvt år senare hamnade även Marie Antoinette under giljotinen.

Lynchades i Gamla stan

Självdramat Axel von Fersen, då han stod på höjden av sin makt och glans, av den stockholmska pöbelns

raseri. Oskyldigt anklagad för den danskfödde kronprinsen Karl XIII död, slets han ur sin riksmarskalkvagn och lynchades till döds i Gamla stan inför ögonen på polis och militär.

Det var på Steninge han "förvarades" under några månader i avvaktan på att han skulle bli friad från inblandning i kronprinsens död.

Det pampiga monumentet i den engelska parken i Steninge restes 1813 just på platsen som den sargade kroppen förvarades på, till Axel von Fersens ära av brodern Fabian tre år efter hans död.

Nya medlemmar:

Följande medlemmar hälsas välkomna till vår förening:

Inger Sanders, Anette Eriksson, Monica Nordström, Bo Danielsson och Gunnel Rosenqvist, Märsta. Eva Karlson, Åkersberga, Christer Jonsson Upplands Väsby,

Inskriptionen på monumentets minnestavla är skriven av Johan Olof Wallin:

På detta rum förvarades i 4 månader de jordiska lämningarna af greve Axel von Fersen, Sveriges rikets Marskalk.

Då våldet som ändat hans dagar nekat honom hvila i sina fäders grift Sanningen, framkallad af tiden, skall i häfderna skydda hans minne och göra rättvisa åt hans dygd.

Folkförförare, sänk din blick mot jorden, se den afgrund som öppnar sig för din fot, när du skall framträda jämte ditt offer inför den evige domaren.

Människovän, lyft ditt öga mot himmelen, skåda bland förklarade andar den oskyldige du begråter.

Välfylld Husby skola som bland annat tittar på bilden som Jan-Peter visar ovan.

Bildvisning i Husby

Denna summariska berättelse om Axel von Fersen ingick i det bildspel som Jan-Peter Alm och Bo Klang sammanställt utifrån bilder i föreningens bildarkiv. Bildspelet speglade byggnader och verksamheter som funnits på Steninge genom åren inte minst verksamheten i lervarufabriken, trädgården och lantbruket.

Jan-Peter berättar för fullt om Steninge

Vid premiärvisningen var skolsalen i Husby skola välfylld och flera av deltagarna hade också egna erfarenheter av livet på Steninge att dela med sig av.

Självklart blev det också några bilder om Carola Häggkvists inträde på Steninge, om hennes julkonserter i ladan och utomhus just vid Axel von

Fersen. Där kanske man kan säga att två av Steninges mest berömda boende möttes även om det är 210 år mellan händelserna.

Klockan 15.00 började evenemanget som inleddes kaffe med hembakat bröd. Med andra ord ett traditionellt "trekaffe".

Verksamhetsberättelse för Husby-Ärlinghundra Märsta Hembygdsförening år 2022

Styrelse och funktionärer

Styrelsen har under verksamhetsåret 2022 bestått av följande personer:

Ordförande	Jan-Peter Alm
Vice ordförande	Peder Andersson
Sekreterare	Agneta Nilsson, t.o.m 2022-03-19 Bo Klang, fr.o.m 2022-03-19
Kassör	Lotta Andersson
Ledamot	Tord Samuelsson
Suppleanter	Marianne Frank, Birgitta Erixon
Funktionärer:	
Husmor	Marianne Frank
Stugfogde	Vakant
Tidlösan	Jan-Peter Alm ansv. utg. och Bo Klang
Hemsida	Björn Berglund
Facebook	Marés Lendway
Revisorer	Björn Stenutz och Göran Nilsson
Revisorssuppleant	Ulf Jonasson
Valberedning	Margareta Klang (sammankallande), Anna-Karin Alm och Inger Jäderberg

Styrelsen har under året haft 12 protokollförda möten inklusive ett konstituerande möte.

År 2022

Glädjande nog blev år 2022 ett år då föreningen kunde återgå till en mer normal verksamhet. Även om pandemin inte var helt borta kunde vi genomföra de aktiviteter vi önskade. I sam-band med Hembygdens dag i augusti uppmärksammades att det 2022 var 70 år sedan föreningen bildades.

Medlemmar

Föreningen hade vid verksamhetsårets slut 471 medlemmar. I jämförelse med föregående år betyder det en ökning med 9 betalande medlemmar. Medlemsavgiften har varit 140 kr per hushåll, av vilket 27 kr går till Stockholms Läns Hembygdsförbund.

Verksamhet

Årsmöte 20 mars

Återigen kunde föreningens årsmöte genomföras i Husby skola med efterföljande matservering. Ordförande Gun Eriksson och sekreterare Bo Klang skötte sina uppdrag föredömligt. Traditionellt kunde årsmötet avslutas med middag bestående av kassler och mimosasallad.

Vårundan 23-24 april

Vårundan har funnits i mer än tjugo år, företrädesvis i och runt Odensala. Där har hantverkare och konstnärer kunnat visa upp sin verksamhet på hemmaplan. För första gången medverkade hembygdsföreningen i detta arrangemang. Erfarenheterna från detta första tillfälle var så goda att det blir en upprepning år 2023.

Valborg 30 april

Efter två års pandemiuppehåll blev det äntligen möjligt att ordna traditionellt valborgsmässofirande vid Husby skola. Med tal, vårmusik (dock inspelad) och valborgsmässoeld firades vårens ankomst inför stor publik. Mats Olsson från Naturskyddsföreningen i Sigtunabygden höll vårtalet, som han hade filat på sedan han fått förfrågan för två år sedan.

Loppis 3 juli

I flera år har planeringen för ett Loppis vid Hembygdsföreningens tomt på Arenberga pågått. Nu kunde äntligen detta Loppis genomföras, dock av praktiska skäl flyttad till Husby skola. Välbesökt och lite klirr i kassan blev det också.

Hembygdens dag 21 augusti

Glädjande nog kunde Hembygdens dag genomföras enligt traditionellt mönster. Många människor hade sökt sig ut till Husby skola och Tjäppavallen för trevlig samvaro i det fina augustivädret. För musikunderhållningen svarade gruppen Young Once, som spelade och sjöng slagdängor från i huvudsak 1970-talet.

Bildvisning 17 september

Höstens bildvisning var koncentrerad kring stadsdelen Valstas – från skog till stadsdel. Bo Klang och Jan-Peter Alm var ciceroner.

Musikcafé 23 oktober

I oktober genomfördes ett Musikcafé som planerat. På plats för att svara för musikunderhållningen var Lollo och Anders Segersson. Under temat ”Visor på höstkanten” fick den fulltaliga publiken höra både kända och mindre kända höstvisor.

Tjuvstarta advent 20 november

Det tjuvstartade **julbordet** lockade fullt hus – det var till och med några som inte kom in.

Bildarkivet

Hembygdsföreningens bildarkiv omfattar för närvarande ca 22 000 digitaliserade bilder.

Idag innehåller vårt arkiv

- Ca 4 000 insamlade bilder, mycket före 1960
- Ca 1 000 nytagna bilder från föreningens verksamhet, eller tagna för att användas i pågående dokumentationsprojekt
- Ca 5 000 svartvita UNT-bilder från 1960 - 1970-talen
- Ca 5 000 UNT-bilder, mest i färg, från 1980 - 1990-talen

- Ca 3 000 bilder av Hans Kündig som nu är skannade och ska införlivas i bildarkivet.

- Ca 3 000 övriga bilder

Arbete pågår i ”Fotogruppen” för att göra delar av bildarkivet mer tillgängligt för i första hand medlemmarna.

Föreningsarkivet

Hembygdsföreningen är sedan 2019 medlem i Föreningsarkivet Stockholms län.

Skolplanscher

Föreningen har en fin samling av skolplanscher, som hittills varit arkiverade på vinden. Planscherna har visats för intresserade vid några tillfällen under året. Tanken är också att framöver kunna anordna en studiecirkel kring planschernas historia.

Tidlösan/Hemsidan/Facebook

Under året utkom Tidlösan med fyra nummer. Redaktionskommittén för Tidlösan har bestått av Jan-Peter Alm ansvarig utgivare och Bo Klang. Hemsidan administreras av Björn Berglund. Kontinuerligt förses Hemsidan med bilder ur föreningens arkiv, samt förstås kommande aktiviteter. Marés Lendway har sett till att föreningen har en Facebooksida och vid årsskiftet fanns 730 följare.

Husby skola, museum och Täppavallen

Visningar av Husby skola har ägt rum vid några tillfällen. Även i andra sammanhang har föreningen visat bilder ur sitt arkiv och berättat om bygdens historia både i Husby skola och blivit inbjudna av andra föreningar. Några skolklasser har besökt skolmuseet och då fått stifta bekantskap med hur skolan fungerade förr i tiden. Lärare från Norrbacksskolan har haft studiedagar i Husby skola.

Ett samarbete har inletts med Sigtuna-ortens Biodlarförening och har medfört att det numera finns fyra bikupor bakom Husby skola.

Sigtunabiodlarna använder numera också Husby skola som möteslokal. I utbyte mot att biodlarna är behjäl-

liga med utomhusunderhållet disponerar Sigtunabiodlarna skolan och Täppavallen för sina samlingar.

Gåvor och bidrag

Föreningen har också i år fått ett verksamhetsbidrag från Sigtuna kommun.

Ekonomi

För information om föreningens ekonomi hänvisas till resultat och balansräkningen.

Utöver de tillgångar som är upptagna i balansräkningen äger föreningen två tomter utan bokfört värde, nämligen Husby 6:8, Täppavallen invid Husby Skola, samt Arenberga 2:5, tomten där Karoliner-monumentet är placerat.

Fotnoter

- Det kommunala grundbidraget uppgår till 6 000 kronor.
- I Tidlösan medlemsinfo ingår tryck av Tidlösan samt porto för utskick av medlemsbladet. I posten ingår också övrigt tryck för försäljning.
- I administration ingår detta år bankkostnader.
- I övrigt på kostnadssidan ingår inköp av varor och material, kontorsmaterial, tidskrifter.
- Föreningens ”röda” byggnader är försäkrade i Hembygdsförsäkringen genom Sveriges Hembygdsförbund. Skolhuset är försäkrat genom fastighetsägarens försorg.

Märsta den 6 februari 2023

Jan-Peter Alm Peder Andersson Tord Samuelsson

Bo Klang Lotta Andersson

Resultaträkning 1 januari – 31 december 2022

Intäkter	2022	2021
Arrangemang	40 351,00	23 585,00
Medlemsavgifter	67 590,00	58 740,00
Försäljning och uthyrning	13 015,00	10 680,09
Bidrag och gåvor	<u>6 000,00</u>	<u>6 400,00</u>
Summa intäkter	126 956,00	99 414,00
Kostnader		
Arrangemang	28 863,90	21 990,29
Avgift Hembygdsförbund med mera	10 441,00	10 980,00
Tidlösan, medlemsinformation	37 480,00	49 620,29
Administration, bank med mera	6 948,50	4 836,50
Förbrukningsmaterial	6 418,00	1 750,06
Underhåll, skola och Tjäppavallen	10 346,00	4 342,00
Försäkringar och hyra	3 315,00	2 549,00
Styrelsearvode	0,00	7 800,00
Övrigt	<u>1 890,00</u>	<u>299,00</u>
Summa kostnader	105 702,40	104 167,14
Årets resultat	21 253,60	-4 753,14
Summa	126 956,00	99 414,00

Balansräkning 31 december 2022

Tillgångar	2022	2021
Kassa	20 208,11	7 303,60
Bank	<u>145 484,33</u>	<u>137 135,24</u>
Summa tillgångar	165 692,44	144 438,84

Skulder och eget kapital	2022	2021
Eget kapital	144 438,84	149 191,98
Årets resultat	<u>21 253,60</u>	<u>-4 753,14</u>
Summa skulder och eget kapital	165 692,44	144 438,84

VERKSAMHETPLAN OCH BUDGET 2023

Styrelsemöten 2023

9 januari	3 april	7 augusti	6 november
6 februari	8 maj	4 sept	4 december
6 mars	5 juni	2 oktober	

Verksamhet

Vi ser fram mot ett nytt verksamhetsår. Förhoppningen är att det, trots alla orosmoln som finns runt omkring, kan bli ett bra och trevligt hembygdsår. Huvuddelen av programmet för 2023 är planerat, men som alltid kan det bli några förändringar och inte minst kan det tillkomma någon eller några aktiviteter under senare delen av året.

Lördag 28 januari: Det var bättre förr. Bilder och anekdoter från Steninge

Söndag 19 mars: ÅRSMÖTE

Lördag 29 och söndag 30 april: Sannolikt Vårundan

Lördag 30 april: VALBORG

Söndag 14 maj Berättarkafé

Söndag 20 augusti: HEMBYGDENS DAG

Söndag 17 september: Fattigvården

Söndag 22 oktober: Musikcafé

Söndag 17 december: Julbord

Externa aktiviteter 2022

- Föreningen har en fin samling av skolplanscher som också är digitaliserad. Förhoppningen är att denna samling så småningom också kan leda fram till en utställning i någon form.
- Föreningen kommer att för andra gången delta i Vårundan som under många år har arrangerats i Odensala, men nu vidgas till att också omfatta Husby Ärlinghundra. I skrivande stund är det inte bestämt vilken helg i april/maj som Vårundan kommer att anordnas.

- Arbetet med att göra delar av föreningens bildarkiv mer tillgängligt fortsätter. Ett urval av bilder från arkivet kommer under året att publiceras på föreningens hemsida
- Flera av byggnaderna på Täppavallen är i behov av renovering. Styrelsen har undersökt möjligheterna av få finansiellt bidrag för en sådan åtgärd, som behöver genomföras under året.
- Medlemsavgiften föreslås höjas till 160 kronor per familj.
- Tidlösan 2022 ges ut med 4 nummer á 20 sidor. För närvarande är kostnaden ca 41 000 kronor i tryckning och porto. En huvuddel av upplagan distribueras av Postnord. Del av upplagan distribueras av egna, frivilliga utdelare.
- Hemsida och Facebook har ingen separat kostnad.
- Medlemsavgift till Hembygdsförbundet är fortsatt 27 kronor per medlem och år.

Budget 2023

Intäkter

	Budget 2023	Utfall 2022
Arrangemang	45 000,00	40 351,00
Medlemsavgifter	75 000,00	67 590,00
Försäljning och uthyrning	10 000,00	13 015,00
Bidrag och gåvor	8 000,00	6 000,00
Summa intäkter	138 000,00	126 956,00

Kostnader

Arrangemang	25 000,00	28 863,90
Avgift Hembygdsförbund m.m.	13 000,00	10 441,00
Tidlösan, medlemsinfo. inkl porto	40 000,00	37 480,00
Administration	4 000,00	6 948,50
Förbrukningsmaterial	2 000,00	6 418,00
Underhåll, skola och Täppavallen	35 000,00	10 346,00
Försäkringar och hyra	4 000,00	3 315,00
Styrelsearvode	15 000,00	0,00
Övrigt	0,00	1 890,00
Summa kostnader	138 000,00	105,702,40
Årets resultat		21 253,60
Summa kostnader	138 000,00	126 956,00

DAGORDNING FÖR ÅRSMÖTET 2023

1. Mötets öppnande
2. Val av ordförande och sekreterare för årsmötet
3. Fråga om mötet är stadgeenligt utlyst
4. Val av två justerare, tillika rösträknare
5. Fastställande av dagordning
6. Styrelsens verksamhetsberättelse
7. Revisorenas berättelse
8. Fastställande av resultat- och balansräkning
9. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter
10. Beslut om antal ledamöter och suppleanter i styrelsen (enligt stadgarna minst 5 ordinarie och 2 suppleanter)
11. Val av styrelseledamöter
 - a. Kassör på 2 år
 - b. Ledamot på 2 år
 - c. Suppleanter på 1 år
12. Val av två revisorer jämte en ersättare på 1 år
13. Val av ombud till Stockholms läns hembygdsförbunds årsmöte
14. Val av 3 ledamöter till valberedningen samt sammankallande
15. Ersättning/arvoden till styrelsen
16. Fastställande av medlemsavgift 2023
17. Verksamhetsplan och budget 2023
18. Behandling av eventuella motioner
19. Övriga frågor
20. Avslutning

Kallelse till årsmöte

Med Husby-Ärlinghundra Märsta hembygdsförening i Husby skola

Söndag 19 mars kl. 15.00

Efter årsmötesförhandlingarna kan den som önskar få stanna kvar på söndagsmiddag. Kostar 80 kronor per person.

För deltagande i middagen krävs anmälan **senast 16 mars** till Marianne Frank på telefon 070-653 14 01 eller e-post marikurres@telia.com

Vårrundan har funnits i mer än tjugo år. Där har hantverkare och konstnärer kunnat visa upp sin verksamhet på hemmaplan. Besökarna har åkt runt till de olika stationerna i Odensala socken och även i Husby-Ärlinghundra socken.

Datumet blir med största sannolikhet **lördag 29 och söndag 30 april och avslutas med valborgsfirande enligt traditionellt mönster.**

I Husby skola kommer det då att finnas möjlighet att titta på gamla skolbilder från närområdet, titta in på hembygds museet, handla hembygdslitteratur och inte minst fika i den gamla skolsalen.